

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:
Debrecen, József királyi herceg-utca 1.
(Bika-bérház.) — Telefon: 113. szám.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
FÜGETLEN KISGAZDA, FÖLDMUNKÁS ÉS POLGÁRI PÁRTI ÚJSÁG

Előfizetési ár: havonta 12.50 pengő,
negyedévre 37.50 pengő. Egyes szám
ára hétköznap 60, vasárnap 90 fillér.

Nagypéntek

A kereszténység legkomorabb ünnepe a Nagypéntek. Jézus Krisztus megfeszítésének és halálának napja. A hívő lélek elborong a nagy és szent drámán, megihlet a szenvedés és kín, melyet az Isten fia végigszenvedett az emberiségért.

A megváltás misztériuma a bánat és gyász színeit ölti és mégsem borítja el a kétségbeesés sötétsége. Nem halál, hanem megváltás a Nagypéntek jelentősége. A keresztényi lelkek megigazulásának napja. A hét sebből vérző Krisztus szenvedő arca nem a halált szimbolizálja, hanem a szeretetet, mely a legnagyobb áldozatra is képes.

A megváltás örök jelképét, a keresztet az újabb korban a gyűlölettség sajátította ki. Láttunk horogkeresztet, horgas keresztet, nyílaskeresztet. Ezek alatt a jelvények alatt a legféltelenebb gyűlölködés, izgatás, lázítás, uszítás folyt. Ezeknek a jelvényeknek árnyékában követték el éveken át a legkegyetlenebb gyilkosságokat és emberkínzásokat. Ezeknek a jelvényeknek jegyében mentek hirdetni »keresztény politikát«, mely pedig nem volt más, mint mindannak megtagadása, amit a kereszténység fogalma felöl. Emberszeretet, humanizmus számúze voltak az újabbkori »keresztény« politikák-ból és mindaz, ami történt a keresztény jelszavak alatt, az a kereszténység megcsúfolása volt.

Egyrésről a haszonlesés, a rideg üzletiesség és harcosolási vágy vette magára a kereszténység szeplőtelen köpenyét. Mások a kereszténység köpenyét alatt mérgezett tört. orgvillót tartogattak. Az emberek millióinak szívéből és lelkéből orozták el az igazi keresztényi hitet és megtöltötték hamis jelszavakkal. Kiszájtották maguknak a kereszténységet és akik nem fújta velük egy követ, azokat — mégha Krisztus felkent papjai voltak is — megtagadták, üldözték.

Most már végre mindennek vége. Az igazi és hamisítatlan keresztényi szellem áradhat szabadon a tiszta demokrácia hullámain. A gyűlölettség, elfogultság, a felekezeti visszavonás szállangjaitól megtisztult a vallásos élet. Az új világban mindenki szabadon követheti vallásos meggyőződését és élheti benső hitét. A hazug propaganda hiába rémítette az embereket a felszabadulás előtt, most már mindenki láthatja, hogy a hitélet gyakorlásának a legcsekélyebb akadálya sincs. Sőt megtisztult salakjaitól és jobban Isten felé fordul, távol a világi hívságoktól.

Ezt tesszük mi is a Megváltó kinszenvedésének és halálának napján, Nagypénteken.

SZOMBATHELY FELSZABADULT

A szovjet nehéztűzérség már lövi a német védelem határmenti állásait
Hivatalos szovjet jelentés Győr, Komárom, Csorna és Sárvár elfoglalásáról
Szigliget, Zalaszentgrót, Nyulfaú szintén felszabadult

Moszkva, március 29. (MTI) A Szovjet Tudósító Iroda március 28-i hadműveleti jelentése:

A 3. beloruszai arcvonal csapatai március 28-án Königsberg-től délnyugatra folytatták a szétvert ellenséges csapatok maradványainak megsemmisítésére irányuló harcaikat. Március 27-én lefolyt harcokban az arcvonal csapatai a következő hadizsákmányt ejtették: 222 ágyút, 223 aknavetőt, 430 géppuskát, 22 páncélozott vontatót, 35 rádióállomást és 15 gépkocsit.

A 2. beloruszai arcvonal csapatai március 28-án rohammal elfoglalták Gdynia városát, fontos haditengerészeti bázist és baltitengeri kikötőt. A Gdyniától lefolyt harcokban harcok csapataink mintegy 9000 német katonát és tisztet ejtettek foglyul, azonkívül nagymennyiségű fegyverzetet és különböző hadianyagot zsákmányoltak.

Ugyanakkor az arcvonal csapatai kemény harcok után elfoglalták Danzig városának nyugati részét és megtisztították az ellenségtől a városnak egyik kerületét.

A 2. ukrainai arcvonal csapatai folytatták támadásukat és március 28-án elfoglalták Győr és Komárom városokat, a németek védelmének Bécs irányában fekvő fontos támaszpontjait. Ugyiszintén harcok közepette 44 több más helységet elfoglaltak.

Nyugaton a németek visszavonulása meneküléssé fajult

London, március 29. (MTI) Nyugaton a szövetséges hadsereg üldözik a németeket. Kesselring visszavonulása több szakaszon meneküléssé fajult. Naponta átlag több mint egy hadosztályra való német hadifoglyot ejtenek és a német katonaszökevények száma rohamosan növekszik. A hadműveleti titoktartás megszüntével valószínűleg nagy jelentőségű hírek fognak napvilágra jutni. Jelenleg még mindig nem közzéttek sok olyan helynek a nevét, amelyet már elértek a szövetségesek. A szövetséges hadvezetőség mellé beosztott tudósítók távirata szerint minden jel arra mutat, hogy igen nagy a zűrzavar a német vezérkar sorában. A szövetséges hadvezetőség csak rendkívül szigorú cenzúra alá vett helyzetjelentéseket enged nyilvánosságra hozni.

Montgomery 21. hadsergeosportja Bochoht és Dorsten között áttört a német vonalon és a vesztfáliai lapály nyílt térségein száguld előre. Emerichet és Bochohtot elfoglalták a brit gárdacapatok. A németek Mont-

A 3. ukrainai arcvonal csapatai tovább fejlesztve támadásukat, átkeltek a Rába-folyón és március 28-án elfoglalták Csorna és Sárvár városokat, amelyek fontos vasúti csomópontok és az Ausztria határához vezető utakat fedezték. Ugyiszintén elfoglaltak 150 több más helységet.

A március 27-én lefolyt harcokban az arcvonal többi szakaszán felderítő tevékenység és több ponton helyi jellegű harcok voltak. Március 27-én az egész arcvonalon megrongáltunk, illetve megsemmisítettünk 190 német harckocsit és rohamlöveget. Légi harcokban és légvédelmi ágyúink tüzével lelőttük az ellenség 96 repülőgépét.

Március 28-ra virradó éjjel nehéz bombázó repülőgépeink csapásokat mértek az ellenség katonai célpontjaira. Pilau kikötőjét is bombázták. Szombathely vasúti csomópontot szintén bombázták. Moravszko-Osztrava városát is Csehszlovákiában. A bombázás eredményeképpen Pilau kikötőjében nagy tüzeket figyeltek meg, az ellenség tíz szállítóhajóját bombatalálat érte.

London, március 29. Ideérkezett jelentések szerint az orosz nehéztűzérség már lövi a német védelem határmenti állásait.

Az újabban elfoglalt helységek között van Szigliget, Zalaszentgrót és Nyulfaú.

gomery jobbszárnyán még mindig ellenállnak. A 9. amerikai hadsereg a Ruhr-vidéket veszeltezi, itt is összeomlóban van a német védelem. Az amerikai csapatok 5 km-re vannak Mülheimtől. A szövetségesek tegnap már csak 10 km-re voltak Essen-től, alig nagyobb távolságra Gelsenkirchentől.

Egy tudósító a következőkben foglalja össze Montgomery frontján fennálló hadihelyzetet:

A helyzet itt valóban villámossággal telített, a németek csakúgy özönlének hátrafelé. A pilóták szerint mindenütt a fejtelenség, menekülés és összeomlás képe bontakozik ki.

Az 1. amerikai hadsereg újabb villámszerű előretöréssel Gissen városába ért, a páncélos előretörések mindenféle irányból átvágják. Az egyik hadosztály máris elfoglalt Gissentől északra egy várost a Kasselbe vezető úton. Hodges tábornok csapatai 24 óra alatt legalább 30 km-t nyomultak előre és több mint 100 km-t hagytak maguk mögött keletre a Rajnától. Az 1. ameri-

kai hadsereg egy másik csoportja dél felé tört, hogy csatlakozzék Patton tábornok kötelékeihez. Ez az előretörés elvágott egy kb. 6000 főnyi német erőcsoporthat, amelynek legnagyobb része páncélosokból állt. A 3. amerikai hadsereg még néhány ponton átkelt a Rajnán, kiverte a németeket Offenbach, Hanau és Aschaffenburg városából.

Patton tábornok csapatai Frankfurt felé megszállták, de az északi dombokról a német tűzérség még mindig ágyúzza a város egyes részeit. A híres 4. hadosztály 40 km-t tört előre északnak. Patton tábornok hajrországi káprázatos előretöréséről nem engedtek részletes hírt közölni. A németek szerint ez a haderő elért egy várost, amely Aschaffenburgtól 50 km-rel túl van.

A szövetséges offenzíva arcvonalának déli végénél a 7. amerikai hadsereg rohamosan halad előre. Egyik hadosztálya a legutóbbi jelentések szerint 10 km-re volt Mannheimtől, egy másik oszlop pedig elfoglalt jó néhány helyet Darmstadtól 20 km-re.

A haditudósítók szerint a német ellenállás szörvénys. Az előretörő amerikai haderők hullámai a Rajnán át hadianyag és emberutánpótlás áradata követi. A fegyver- és benzinszállító oszlopok csak minimális sebességgel haladnak előre, hogy lépést tudjanak tartani a hatalmas iramban előretörő tankkötetekkel. Minden körülmények között a hadifoglyok száma a 7. amerikai hadsereg egyetlen hadosztálya 7000 foglyot ejtett és máris világos, hogy a napi 10.000 átlagot, amely a hónap első három hetében fennállott, ma már jóval meghaladta. Óráról órára nő a hadizsákmány is. A németek sok tankot kénytelenek voltak benzinhány miatt elhagyni.

A rossz időjárás miatt a szövetséges repülőgépek tegnap csak 3000 felszállást hajtottak végre, de a csatáértől menekülő német oszlopok ideális céloknak bizonyultak. A hadműveletek — mint a tudósítók jelentik — olyan szédületes gyorsasággal bontakoznak ki, hogy a bombavetőknak adott utasításokat tegnap 20 percenként kellett módosítani. Montgomery főhadiszállásán most óráként tűznek ki új hadműveleti térképeket.

Ezer amerikai nehéz bombavető 350 vadászgép kísérettel tegnap Berlint és Hannovert támadta, más bombavető rajok máven behatoltak Németország fölé. Olajteleneket támadtak Paderborn közelében. Német va-

dászgép-ellenállás nem volt. A Berlin elleni támadásban részt vett pilóták egyike ezt mondta: A berlini helyzet mutatja a legjobban, mi az általános irányzat Németországban. A német főváros felett egyre gyengül a légelhárító tűz. A tudósítók szerint a német polgári lakosság rendkívül kedves és szőfogadó. Néhány helyen akadtak orvlőveszek, de ezek száma elenyésző.

Legújabb

Moszkva, márc. 29. Sztálin marsall rendkívüli napirarásban közölte, hogy Tolbuchin tábornagy csapatai elfoglalták Szombathely, Kapuvár és Kőszeg városokat, valamint számos helységet.

Anglia készül a győzelemre

London, március 29. (MTI) A haretérről érkező világra szóló hírek visszhangjaképpen az angol reggeli lapok a legnagyobb lelkesedéssel és ujjongás hangján írnak és a megszállt német városokból érkező tudósításokat, valamint a hadifoglyok végeláthatatlan oszlopairól készült fényképfelvételeket közlik. A cikkek emlékeztetnek azokra a nehéz napokra, amikor a németek legvészesebbnek látszóttak és győzelmet győzelemre halmoztak. A politikai tudósítók szerint a hivatalos győzelmet követő napot nemzeti ünnepnek fogják nyilvánítani. A háború alakszerű befejezése valószínűleg királyi rendelettel fogják kimondani. A »Daily Express« szerint Churchill miniszterelnök valószínűleg személyesen fogja közölni rádióan az országgal a győzelem hírét.

Nürnberg előtt

Az angol rádió szerint senki sem lepne meg, ha közelesem felröppenne az a hír, hogy az amerikai tankesapatok benyomultak Nürnbergbe. Ugyanis a szüntelenül előretörő amerikai tankok útját és előretörésének nagyságát katonai titokként kezelik.

Sztálin marsall díszvacsorát adott Benes tiszteletére

London, március 29. (MTI) Sztálin tegnap díszvacsorát adott Benes csehszlovák köztársasági elnök tiszteletére, amelyen jelen volt többek között a csehszlovák miniszterelnök és külügyminiszter, valamint sok más diplomata, továbbá Molotov külügyi népbiztos, a szovjet kormány és orosz haderők több magasrangú tagjaival.

Elfogadta a minisztertanács a közigazgatás rendezéséről szóló tervezetet

A minisztertanács határozatai

Az MTI jelenti: A kormány tagjai Miklós Béla miniszterelnök elnöklésével szeddán délután minisztertanácsot tartottak.

Miklós Béla miniszterelnök bejelentette, hogy Szentgyörgyi Albert professzor Budapesti kiadvány folytatni tudományos munkásságát. Elvi határozatot kért a minisztertanácsról a laboratórium költségeinek biztosítására, amire a minisztertanács készséggel hozzájárult.

Erdei Ferenc belügyminiszter jelentést tett arról, hogy a politikai rendőrség sokakat őrizethen tart, ezek ellenőrzésére repülőbizottságokat küld szék, majd előterjesztette a közigazgatás ideiglenes rendezéséről szóló tervezetet, amelyet a minisztertanács némi módosítással elfogadott. Eszerint megszűnik a főszolgabírói tisztség, helyette járási főjegyző van beiktatva. A közigazgatási tisztviselők igazolásánál az újakra nézve is politikai bizonytűnny kell kéri attól a nemzeti bizottságtól, amely eddig állandó lakóhelyükön működött.

Megérkezett Budapestre a Szovjetunió első élelmiszer szállítmánya

Hirt adtunk arról, hogy a közellátásiügyi miniszter kérésére a Szovjetunió kormányának nemességével 20,000 tonna élelmiszert szállított a legjobban rászoruló magyar lakosság számára. Főként a főváros és a bányavidékek lakói részesülnek az élelemből, a cukor küldeményből azonban a vidékek is jut.

Az első szállítmány befutott a fővárosba.

Liszt és hús érkezett Budapestre.

Megható pillanat volt számomra, mikor az első húsdarabot a kezembe vettem — jelentette ki a közellátásiügyi miniszter munkatársunk előtt —, frissen érkezett meg, mintha csak a vágóhidról hozták volna. A szovjethatóságok érték a módját a romlástmentesen való szállításhoz. Megfelelő szálalással, kezeléssel ez teljesen biztosítható. A szovjet hatóságok orosz vasútvonalakon való szállítást alapos szakértelmet kíván.

Adómentes létminimum megállapítását sürgeti a munkásság

A nyomdászszervezet alábbi közleményével fordult a Szakszervezeti Bizottsághoz:

A Szakszervezeti Bizottság intézzen sürgető felterjesztést, esetleg más fórumokon keresztül, a pénzügyminiszterhez a munkásságot igazságtalan módon sújtó 5530—1945. M. E. sz. számú, valamint ezt módosító alkalmazottak kérését és állami pótdó és jövedelemadó rendelkezések tételének megváltoztatása tárgyában.

Tövid indoklásunk: A megállapítás idejében sem voltak méltányosak az ipari munkássággal szemben ezek a megállapított adótelek, ma azonban amikor a létminimumok az emelkedő árhoz képest másképp alakultak, az adóteleknek követni kell a progresszívítást és feltétlen ki kell küszöbölni azokat az abszurditásokat, hogy az adólevonások következtében, ha többet dolgozik valaki, kevesebbet kereszen; vagy az 5 pengő órábért szemben ha néhány tulajdonosnál egy munkás, a magánadottéknak levonása következtében a megdolgozott tulajdonos kevesebbet keres, mint a munkásság gondolkodóba esik: érdeme-e többet dolgozni? Ma, amikor az a célunk az ország érdekében, nem vitás, hogy lehetetlen kell tenni meg a gondolatát leellenkezőknek.

De az egy rókról lenyúzni két bört reakciós pénzügyi felfogás szerint, meg a kereseti adón felül ugyancsak az 5530—1945. M. E. sz. rendelet értelmében fizetése után már egyezzer adózt munkás ha évi keresete eléri a 5000 pengőt, meg külön jövedelmi adót is fizet, ezt a horribilité terhet a munkásság tovább nem bírja. Egy és ugyan azon kereset után kétszer adózni képzelhető! Ma jövedelm minden munkás eléri ezt az évi fizetést, éppen ezért a rendelet azonnali visszamenőleges hatállyal bíró módosítását kérjük. — Vagy felelmei a határt legalább háromszorozva, tehát évi 15.000 pengőre vagy az alkalmazottakra és munkásokra vonatkozóan teljesen eltörölni ezt az adómentet és megtartani a módosított kereseti adót, amelyet jelenlegi levonással jobban elbírnak a munkásság.

Ezt a beadványt március elején adta be a nyomdászszakszervezet és azóta foglalkozik vele a Szakszervezeti Bizottság, mely egy külön bizottságot is küldött ki az ügyben.

A kérdés nagyjelentőségű és érdekli nemcsak az összes fizikai munkásokat, hanem a szellemi

díkt. A polgármesteri és helyettes polgármesteri állás nincs képesítéshez kötve, ellenben visszaállítják a szakszerűség biztosítására a tanácsülés hatáskörét.

Valentiny Ágoston igazságügy-miniszter előterjesztést tett a népbírók országos tanácsának kinevezésére.

Faragho Gábor közellátásiügyi miniszter jelentést tett Budapest ellátásáról, amelyet a vörös hadsereg nagyszerű segítsége a legrosszabból megmentett. Az első szállítmány 100 vagon liszt és 10 vagon hús már meg is érkezett Budapestre.

Vörös János honvédelmi miniszter javaslata szerint a minisztertanács az 1. gyalogezredet vezé Kiss Jenőről, az 1. őrszázadot pedig Bajcsy-Zsilinszky Endréről nevezte el. A miniszter javaslata értelmében megszűnik a karpaszomániai kedvezmény, a honvédségi épületek visszakérülnek a honvédség tulajdonába.

A minisztertanács este 8 órakor ért véget.

Tájékoztató a községi földigénylő bizottságok hatásköréről és működéséről

A 100—1000 holdig terjedő birtokoknál ki kell sajátítani a birtok 100 holdon felüli részét. A bizottság joga annak megállapítása, hogy melyik birtokrész marad vissza a tulajdonosnak. A községi, törvényhatósági, egyházi és alapítványi birtokoknál 100 kat. holdnál. A községi és közbirtokossági legelők azonban nem esnek kisajátítás alá.

Kisajátítás alá esik azoknak a birtokoknak 5 kat. holdon felüli része, amelyeket tulajdonosa 1939. év szeptember 1-e után, tehát a háború kezdete óta szerzett, kivéve, ha mezőgazdálkodás élethivatása, vagy a megszerzett föld a szerzés időpontjában létfenntartását szolgálta. A bizottság ezeknek a birtokoknak az összeírásánál különös gondossággal járjon el, mert a rendelet célja az, hogy

A magyar közönség hálaival fogadja a baráti Szovjet unió segítségét és közönségét fordul a Szovjetunió kormányára felé.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

munkásokat is. — A létminimum megállapítása és annak adómentessége valamennyi dolgozóértékét kívánja. A munkásság nem akar kibújni az adózás alól, hanem azt óhajtja, hogy az új idők szellemének megfelelően a szociális igazságosság érvényesüljön az adózásban és az az összeg, amire egy munkáscsaládnak szüksége van, mentesüljön az adózás alól, de legalább is a jövedelmi adó alól.

Helyes lenne, ha a szakszervezetek küldöttségileg tárnák fel a helyzetet a pénzügyminiszter előtt, kinek szociális felfogása közismert és éppen ezért bizonyos, hogy az előterjesztendő kívánság alapján gyors és kielégítő megoldást teremt a kérdésben.

Szombaton indul Budapestből a második gyermekvonat

Debrecen társadalma eddig 520 budapesti gyermeket mentett meg az éhezéstől és nélkülözéstől. A jelentkezés azonban sokkal nagyobb arányokban történt, ezért a Nemzeti Segély helyi szervezete a budapesti Nemzeti Segélytől újabb gyermekvonat lekulását kérte. Ez előreláthatólag szombaton el is indul a fővárosból. A Nemzeti Segély ezzel kapcsolatban felszólítja a március hó 11-i gyermekakció anketőn képviselt egyházakat, pártokat, szakszervezeteket, hogy az akkor megvitatt munkaprogramm értelmében sürgősen jelentkezzenek megbeszélésre a Nemzeti Segély irodájában (Batthyány-u. 9).

Szódavíz
SZLIUKÁTÓL, Teleki-u.100

A kishaszonbérloké a termés az idén, ha már megművelték a földet

A földművelésügyi minisztérium a felmerült vitás esetekkel kapcsolatban közli az érdekeltekkel, hogy a földreformrendelet végrehajtásánál alapvető szempontnak tekintik, hogy a rendelet végrehajtása ne zavarja a termés folytonosságát. Ha tehát a felosztásra kerülő földön a tavaszi mezőgazdasági munkákat a kishaszonbérloké már megkezdték, az igényjogosultaknak az igényjogosultak az ilyen birtokon a föld kimérhető ugyan, de ebben a gazdasági évben a földet a kishaszonbérloké művelik és a termés is őket illeti.

Tehát, aki már földet munkába vett, nyugodtan dolgozza meg.

Tájékoztató a községi földigénylő bizottságok hatásköréről és működéséről

A 100—1000 holdig terjedő birtokoknál ki kell sajátítani a birtok 100 holdon felüli részét. A bizottság joga annak megállapítása, hogy melyik birtokrész marad vissza a tulajdonosnak. A községi, törvényhatósági, egyházi és alapítványi birtokoknál 100 kat. holdnál. A községi és közbirtokossági legelők azonban nem esnek kisajátítás alá.

Kisajátítás alá esik azoknak a birtokoknak 5 kat. holdon felüli része, amelyeket tulajdonosa 1939. év szeptember 1-e után, tehát a háború kezdete óta szerzett, kivéve, ha mezőgazdálkodás élethivatása, vagy a megszerzett föld a szerzés időpontjában létfenntartását szolgálta. A bizottság ezeknek a birtokoknak az összeírásánál különös gondossággal járjon el, mert a rendelet célja az, hogy

A magyar közönség hálaival fogadja a baráti Szovjet unió segítségét és közönségét fordul a Szovjetunió kormányára felé.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

munkásokat is. — A létminimum megállapítása és annak adómentessége valamennyi dolgozóértékét kívánja. A munkásság nem akar kibújni az adózás alól, hanem azt óhajtja, hogy az új idők szellemének megfelelően a szociális igazságosság érvényesüljön az adózásban és az az összeg, amire egy munkáscsaládnak szüksége van, mentesüljön az adózás alól, de legalább is a jövedelmi adó alól.

Helyes lenne, ha a szakszervezetek küldöttségileg tárnák fel a helyzetet a pénzügyminiszter előtt, kinek szociális felfogása közismert és éppen ezért bizonyos, hogy az előterjesztendő kívánság alapján gyors és kielégítő megoldást teremt a kérdésben.

Szombaton indul Budapestből a második gyermekvonat

Debrecen társadalma eddig 520 budapesti gyermeket mentett meg az éhezéstől és nélkülözéstől. A jelentkezés azonban sokkal nagyobb arányokban történt, ezért a Nemzeti Segély helyi szervezete a budapesti Nemzeti Segélytől újabb gyermekvonat lekulását kérte. Ez előreláthatólag szombaton el is indul a fővárosból. A Nemzeti Segély ezzel kapcsolatban felszólítja a március hó 11-i gyermekakció anketőn képviselt egyházakat, pártokat, szakszervezeteket, hogy az akkor megvitatt munkaprogramm értelmében sürgősen jelentkezzenek megbeszélésre a Nemzeti Segély irodájában (Batthyány-u. 9).

Szódavíz
SZLIUKÁTÓL, Teleki-u.100

A termés azé, aki a földet megműveli.

A vármegyei földbirtokrendező tanács rendes üléseit minden nap délután 3 órakor tartja a városháza I. emelet 16. szobájában. Felhívjuk a tanács tagjait, hogy ezen feltétlenül jelenjenek meg.

A városi földigénylő bizottság hivatalos helyisége a városi adóhivatal 42. számú szobájában van, ebből a Sas-utca felőli kapun. Hivatalos órái egész nap reggel 8 órától. Felhívjuk a városi földigénylő bizottság tagjait, hogy 30-án reggel 8 órakor a hivatalos helyiségben feltétlenül jelenjenek meg.

Tájékoztató a községi földigénylő bizottságok hatásköréről és működéséről

A 100—1000 holdig terjedő birtokoknál ki kell sajátítani a birtok 100 holdon felüli részét. A bizottság joga annak megállapítása, hogy melyik birtokrész marad vissza a tulajdonosnak. A községi, törvényhatósági, egyházi és alapítványi birtokoknál 100 kat. holdnál. A községi és közbirtokossági legelők azonban nem esnek kisajátítás alá.

Kisajátítás alá esik azoknak a birtokoknak 5 kat. holdon felüli része, amelyeket tulajdonosa 1939. év szeptember 1-e után, tehát a háború kezdete óta szerzett, kivéve, ha mezőgazdálkodás élethivatása, vagy a megszerzett föld a szerzés időpontjában létfenntartását szolgálta. A bizottság ezeknek a birtokoknak az összeírásánál különös gondossággal járjon el, mert a rendelet célja az, hogy

A magyar közönség hálaival fogadja a baráti Szovjet unió segítségét és közönségét fordul a Szovjetunió kormányára felé.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

Az orosz Káloai Parancsnokság számtalanszor kifejezésre juttatott jóindulatát pedig biztositókat nyújt arra, hogy a jövőben a szállítmányok pontos beérkezésének minden akadályát elhárul.

munkásokat is. — A létminimum megállapítása és annak adómentessége valamennyi dolgozóértékét kívánja. A munkásság nem akar kibújni az adózás alól, hanem azt óhajtja, hogy az új idők szellemének megfelelően a szociális igazságosság érvényesüljön az adózásban és az az összeg, amire egy munkáscsaládnak szüksége van, mentesüljön az adózás alól, de legalább is a jövedelmi adó alól.

Helyes lenne, ha a szakszervezetek küldöttségileg tárnák fel a helyzetet a pénzügyminiszter előtt, kinek szociális felfogása közismert és éppen ezért bizonyos, hogy az előterjesztendő kívánság alapján gyors és kielégítő megoldást teremt a kérdésben.

Szombaton indul Budapestből a második gyermekvonat

Debrecen társadalma eddig 520 budapesti gyermeket mentett meg az éhezéstől és nélkülözéstől. A jelentkezés azonban sokkal nagyobb arányokban történt, ezért a Nemzeti Segély helyi szervezete a budapesti Nemzeti Segélytől újabb gyermekvonat lekulását kérte. Ez előreláthatólag szombaton el is indul a fővárosból. A Nemzeti Segély ezzel kapcsolatban felszólítja a március hó 11-i gyermekakció anketőn képviselt egyházakat, pártokat, szakszervezeteket, hogy az akkor megvitatt munkaprogramm értelmében sürgősen jelentkezzenek megbeszélésre a Nemzeti Segély irodájában (Batthyány-u. 9).

Szódavíz
SZLIUKÁTÓL, Teleki-u.100

DEBRECZEN 2. OLDAL 1945. III. 20.

Vérado férfiak és nők

Jelentkezzenek Kossuth-u. 5. szám alatt reggel 8-tól d. u. 4-ig magyar idő szerint. Felhívjuk a veradók figyelmét, hogy a veradás a szervezetre nem arthatalmas. Fizetés: 450 köbom 502.— P. 225 köbom. 281.— P. készpénzben.

450 köbom. vér után 60.— pengőért fél kg vaj, fél kg cukor, fél kg hús és fél kg lisztet adunk.

225 köbom. vér után 30.— pengőért 300 gr vaj, 300 gr cukor, húst és 300 gr lisztet adunk. Orosz veradó al. lomás.

VESZ, ELAD

használt és új ruhaneműt, mindenféle ingóságot a

TEXTIL ÜZLET
HATVAN-UTCA 6. SZÁM.

JÓ FÉRFI BALLONT VESZÜNK!

TEXTIL ÜZLET
HATVAN-UTCA 6. SZÁM

Borotva pengét, ollót, kést, pipere cikket

legmagasabb áron veszünk!

Satti, Sas-utca 2.

DANCING

táncintézet, Széchenyi-u. 1/b.

HÚSVÉT VASÁRNAP délután

4—8-ig kivánság ösztönc

HÚSVÉT HÉTFOH d. u. 4—8-ig

össztánc verseny díjjakkal

Kitűnő Jazz!

Debrecen és Vidéke Ácsmesterek

anyagbeszerző, termelő és értékesítő szövetkezet, bej. cég vállal a szakmába vágó minden munkát, vesz és elad mindenféle fa és építési anyagot, újat vagy ócskát. Szíves értesítést KÁROLY FERENC JÓZSEF-ÚT 16. alá kérünk.

FELHÍVÁS!

A debreceni Zsidó Szövetség keretében megalakul az itt élő dunántúli (jelenleg még hontalan) deportáltak és munkaszolgálatosok osztálya. Felkérjük az érdekelteket, hogy saját érdekében adatfelvételt céljából a vidéki osztálynál (József kir. herceg-utca 26. sz. alatt) április 1-től jelentkezzenek délelőtt 9—12-ig, délután 2—5-ig.

Újtáncanfolyam kezdődik a Rucában

Viktedv Mihály-utca 67.

Beirathozás:

Minden délután 3—6-ig.

1 vagon rozs

zsákkal, lúvarral rendelkeznek, 10 km-re Debrecenről

„Hivatalos áron” jellegre a kiadók.

Ajánlok

békebell minőségű gumisarkot. VESZEK használt autó gumit és nyersgumit magas árral. „Orbán” utóda: PÉTEK JÓZSEF gumiláru készítő és javító Piac-u. 7., az udvarban.

Mindennemű

gumiáru készítő és javító. Raktáron tart autót, műszaki, vízvezetési és kertészeti gumit. PÉTEK JÓZSEF gumiláru készítő és javító mester, „Orbán” utóda, PIACTUTCA 7., AZ UDVARBAN.

VESZEK

cukrot, mézet, vaj, mákot, tojást, tejterméket

Drexler cukrász, Kossuth-u. 6.

Öt évi fegyházra ítélték a népbíróság első tárgyalásán a fiatalkorú nyilas tömeggyilkost

Fiatal kora miatt kapott enyhébb büntetést
A dunaparti borzalmak, tömeggyilkosságok a népbíróság előtt

A debreceni népbíróság csütörtökön ült össze először és tartott tárgyalást. Elsőnek Szöllősy István 18 éves fiatalember került a vádlottak padjára 30 rendbeli gyilkossággal vádolva. Mint nyilas és SS tag követte el Budapesten a Dunaparton a gyilkosságokat.

A tárgyalás a Déri-múzeum előadótermében volt és igen nagy érdeklődés kísérte.

Kilenc óra után vonult be a bíróság: Tomola Béla dr. törvényszéki tanácselnök, népbírósági tárgyalásvezető és a népbíróság tagjai, Csenger György független kisgazda, Gönczy Sámuel kommunista, Lénárt Lőrinc radikális demokrata, Papp János szociáldemokrata és Zabolai Sándor nemzeti parasztpárti. A vádat dr. Jávör Iván népügyész képviselte, míg a védelmet dr. Lévy Zoltán, a népbíróság által kirendelt védő látta el.

ELJEN A NÉPBÍRÓSÁG...

Amikor a népbíróság bevonult és a bíróság tagjai helyet foglaltak az emelvényen, a közönség éljenzni kezdett: Eljen a népbíróság! — kiáltotta a hallgatóság. Az elnök csendre intette a hallgatóságot, majd bevezetette a vádlottat.

Két fogházor vezeti be a tömeggyilkost és az egyik fogházor jenteli:

— Elnök úr, előállítottam Szöllősy István vádlottat...

Az elnök elsőnek a személyi adatokat veszi fel. Szöllősy István 1927 március 13-án született, napszámos, 6 elemű végzettségű, református, büntetve nem volt, vagyonatlan. Az elnök megállapítja, hogy Szöllősy a büncselekmény elkövetése idején, 1944 decemberében még nem volt 18 éves, így fiatalkorú.

30 RENDBELI GYILKOSSÁG...

Ezután az elnök a vádiratot ismerteti. Az ügyész vádolja a népbíróságot 81/1945. miniszteri rendelet 11. § 5. pontja alapján, mint aki tetteste és részese volt emberök törvénytelen kivégzésének az által, hogy a múlt év október hó 20-án, mint német SS alakulat tagja, Szálasiék uralomra jutása idején Budapesten a Dunaparton 20 ember, majd később a Dunaparton 5 és a Lánchídánál 5 embert meggyilkolt, agyonlőtt.

Elnök: Megértette a vádat és bűnösnek érzi-e magát?

Vádlott: Nem érzem magam bűnösnek, nem tettem el senkit sem láb alól.

Elnök: Eddig másként beszélt a bűnösök a gyilkosságokat.

Ezután Szöllősy az elnök kérdéseire elmondja az eseményeket. Lassan, óvatosan beszél, tagadni igyekszik.

Elmondotta, hogy 1944 március végén önként jelentkezett a német SS alakulathoz. — Debrecenben a Deák Ferenc-utcaán jelentkezett, majd a Péterfia-utcaán. Budapestre vitték, a Benczúr-utcaába. Orvosi vizsgán mentek keresztül, itt a szemét vizsgálták csak meg, esküt tett, majd Újpesten hat héti képzést kaptak. Utána az Erzsébet-laktanyában őrszolgálatot teljesített, őrizte az összefogott zsidókat is. Októberben kivitték a zsidókat a Lánchíd közelében a Dunaparttra. A zsidók össze voltak kötözve és fel voltak állítva a part mentén. A németek parancsára mi is kivonultunk harmincan. A többiek pisztolylovászlóra géppisztolyból tüzeltek, 6 puskából, mert nem volt géppisztoly.

— Tüzeltem, de nem láttam, hogy buktak volna a zsidók — mondotta.

Magas áron veszek

Michel, Zumstein stb. katalógusokat és egyéb bélyeggyűjteményeket, Frommer, Vörösmarhy-utca 14. szám. Délután 3-tól.

ket mérlegelve, a szánalom és irgalom alapján kér ítéletet.

Az ügyész és védő viszonylása után a bíróság kihirdette az ítéletet.

ÖT ÉVI FEGYHÁZ...

A bíróság bűnösnek mondotta ki Szöllősy Istvánt a védtelen emberek törvénytelen kivégzésében.

Egy évi internálást kapott a nyilas párt debreceni szolgálatvezetője, aki gumibottal látta el a tagokat

A debreceni népbíróság második ügye Soltész Istváné volt. — Soltész István 52 éves kereskedő, legutóbb a Hajlított Bátorgyár munkása, debreceni, Cserepes-utca 7. szám alatti lakos. A népügyész a népbírósági rendelet 17. § 2. pontja alapján vádolta, mint olyat, aki a fasiszta, demokrácia ellenes pártban fejtett ki kevésbé jelentős, de még vezető-

és ezért 5 évi fegyházra ítélte. — A bíróság az október 20-án elkövetett kivégzésekben állapította meg a bűnösségét, amit a vádlott is beismer, hogy jelen volt. Enyhítő körülménynek vette fiatal korát és korlátolt egyéniségét.

Szöllősy megnyugodott az ítéletben, az ügyész súlyosbításért fellebbezett.

jellegű tevékenységet. A debreceni nyilas pártban szolgálatvezető volt és gumibottal szerelte fel az őrséget.

Soltész részben beismerő vallomást tett a tárgyaláson.

A bíróság egy évi internálásra ítélte Soltész Istvánt. Az ítélet ellen nem is lehet fellebbezni, így az jogerőssé vált.

Liszt- és kenyérrák megállapítása

A közlelmelési miniszter úr a napilapok értesítése szerint a kenyérgabona árakat felemelte.

Ennek következtében a liszt árak is változást szenvednek. A miniszteri rendeletben nullás liszt és EB liszt ára van megállapítva.

Debrecenben a különleges viszonyok következtében egy különleges liszt készül, amely a búzának 90%-os arányban való kiőréséből finom- és kenyérliszt egybeörölve, vagyis 29.30 kg finom- és 60.70 kg EB liszt vegyítékéből áll. Ennek következtében a liszt ára is eltér a miniszteri rendeletben közölt áráktól. Ezek szerint a kétfajta liszt egybeöröléséből előállított liszt ára — amely liszt-ként nem kerül forgalomba —, amelyből a sütők a kenyeret készítik, a sütőiparosok részére kg-ként 1.80 P; 1 kg kész kenyérnek

az ára addig az ideig, míg a miniszteri rendelet alapján az árkiszámítások megtörténnek, április hó 1-től kg-ként 2.— pengő.

Tekintettel arra, hogy a hatósági kenyeret készítő pékermel még a régi áron beszerzett lisztet vannak, a március hó 31-ig eladott kenyerekről április hó 3-án el kell számolniuk. Maradványból, amelyből már magasabb áron értékesített kenyér készült, kg-ként a 80 fillért a közlelmelési ügyosztálynál be kell fizetni.

Figyelemztetem a sütőüzemeket, hogy minden március hó végén kiszolgáltattott kenyérről április 3-án okvetlenül számoljanak el, mert az el nem számolásból származó készlet teljes mennyisége után kell a különbözetet befizetni.

Polgármester.

Őrizetbe vette a rendőrség dr. Mikola Bálint volt pénzügyigazgatóhelyettesét, Elekes ezredest és Vidoni Jánost

A debreceni rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette dr. Mikola Bálint volt pénzügyigazgató helyettesét, aki a múlt évben Debrecenben a gettóval kapcsolatos pénzügyigazgatási rendelkezések végrehajtását végezte.

Dr. Mikola Bálint a feljelentések szerint kiméletlenül hajította végre ezeket a rendelkezéseket, egzisztenciákat tett tönkre és számos népellenes intézkedést tett. Gyanúsítják azzal is, hogy a gettóügyek kapcsán 14 láda zsidó értéket halmozott össze a saját részére és ezeket, amikor a múlt év októberében elmenekült Debrecenből, elvitte magával.

Dr. Mikola Bálint egy hete tért haza Debrecenbe Budáról. A rendőrség azóta gyűjtötte a személyével kapcsolatos adatokat és a tegnapi napon őrizetbe is vették.

Dr. Mikola letartóztatása kapcsán értesülések szerint sor kerül a gettóval kapcsolatos visszaélések teljes felszámolására. Mint emlékeztető, a gettó felleltározása során onnan heteken keresztül óriási értékek tűntek el. Ma már a rendőrségnek teljes egészében kezében van azoknak névsora, akik ezeket a visszaéléseket elkövették a terhelő adatokkal együtt. Rövidesen egész sereg őrizetbevétele kerül sor a gettólopásokkal kapcsolatban.

A debreceni rendőrség politikai osztálya a tegnapi napon őrizetbe vette alibisi Elekes Károly ezredest, aki a hírhedt németbarátok közé tartozott s minden ténykedésével igyekezett kiszolgálni az országot megszálló és pusztulásba juttató náciakat. Számos népellenes ténykedéséről és zsidóüldözéséről is érkeztek feljelentések.

Elekes Károly a múlt év októberében elmenekült Debrecenből. A Dunántúlra ment, de gyakran feltűnt a budapesti kávéházakban és mikor a felszabadított orosz seregek körülvették a fővárost, már nem tudott elmenekülni. Egy hete érkezett vissza Debrecenbe, nem nagyon mutatkozott a nyilvánosság előtt. A rendőrség azonban tudomást szerzett debreceni tartózkodásáról és a tegnapi napon

őrizetbe vették. — Számos tanut hallgatnak ki a napokban Elekes ezredest ügyében.

A debreceni rendőrség politikai osztálya őrizetbe vette Vidoni János szálamígyarost, Domb utca 10. szám alatti lakost, aki ellen az a vád, hogy a debreceni olasz fasiszták vezetője volt.

Vidoni kihallgatása alkalmával tagadta, hogy bármilyen politikai tevékenységet kifejtett volna. Hangoztatta, hogy a Vidoni-gyárat annak idején németek gyújtották fel s emiatt erősen németellenes érzelmű volt, amit kifejezésre is juttatott.

A rendőrség megkezdte a tanuk kihallgatását a Vidoni-ügyben.

Kalenda Lóránt műszaki fótanácsost szabadlábra helyezte a rendőrség

A debreceni rendőrség — mint megírtuk — egy héttel ezelőtt őrizetbe vette Kalenda Lóránt műszaki fótanácsost, a városi műszaki ügyosztály vezetőjét, aki ellen feljelentések érkeztek be, hogy a múlt év áprilisában felállított gettó műszaki terveit ő készítette el és része volt abban, hogy egy személtre két négyzetméterben szabták meg a kijelölt helyet.

A rendőrség azóta számos tanut hallgatott ki és széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, melynek alapján megállapítást nyert, hogy Kalenda Lóránt ellen semmi terhelő adat nem merült fel a gettó felállításá kapcsán. A tegnapi napon Kalenda Lóránt szabadon bocsátotta a rendőrség politikai osztálya.

Ballonkabátot, tavaszikabátot, kosztümöt veszek!

BLUM Piac-utca 21. Széztina vasúlet mellett

DEBRECZEN 3. OLDAL 1945. III. 30.

VESZÉK-ELADOK

szövetet, vásznat, férfi- és női ruhát, ezüstrókat, perzsa- és szilbundát.

Mindent veszek

BLUM Piac-utca 21. Széztina vasúlet mellett

Veszek-eladok

férfi-női ruhát, szövetet, selymet, vásznat, fehérneműt

PAPP ISTVÁN

textil-divatárú kereskedés

DÉGENFELD-TÉR 4. SZ.

Arany és ezüst tárgyakat

magas áron vesz!

Vagyonmentő

Bádagos-utca 1. szám

Ádám és Vas

a legtöbbet fizet férfi ruháért, cipőért, méter árúért és mindenféle rövid árúért

Csapó-utca 30. (üzlet)

Mindennemű textilárut

vesz és elad a

Kecsecsendivatház

Csapó-utca 8. sz.

Magas árat fizetek

aranyért, ezüstért, karórákért, szövetért vászonért

ÓRÁS ÜZLET

Piac u. 59

Mindennemű selymárut, szövetet, harisnyát

cénnát veszek!

Baidó, Piac-u. 55

Lámpabél, cipőfűző, lenheveder

köpperek stb.

nagyban is kaphatók!

TEXTIL ÜZLET

HATVAN-UTCA 6. SZÁM

Veszek, eladok

mindenféle fűszert- és rövidárut

Fahidi József

Simonffy-utca 6. szám

Vagyonmentő, Bádagos-u. 1.

